

Aaibare synth voor twee

David Menting en Toon Welling uit Utrecht kregen voor elkaar wat maar weinigen echt lukt: synthesizerfabrikant worden. Via Kickstarter financierden ze de Dato Duo. Een gadget, hebbeding, of toch ook een serieuze studio-tool?

door Ruud Lekx > ruud@interface.nl

Hoe kom je er toe om een synthesizer te gaan bespelen in plaats van gitaar, drums of blokfluit? Naast bekende rolmodellen is ook de kennismaking met het apparaat zelf essentieel. Er zijn synths die je wilt aanraken, die je uitnodigen om aan de knoppen te draaien. Met stip op nummer één op dat gebied staan de EMS synths met hun zeeslag-achtige modulaire opzet. Maar die zijn zeldzaam en dus duur. Ook de Korg MS 10/20 is erg goed in het verleiden van mensen die nooit eerder een synth onder de vingers hebben gehad. Korg's nieuwste hits zijn natuurlijk de Volca's, al heb je daarbij al wat meer kennis nodig om het allemaal aan de praat te krijgen. Kortom: het is belangrijk dat er apparaten bestaan die niet alleen muzikanten en nieuwe gebruikers aantrekken, maar die bijvoorbeeld ook kinderen enthousiast kunnen maken. Vanuit die opzet is het

SPECIFICATIES

- 2 digitale oscillators: 1 pulse (met pwm), 1 sawtooth
- digitaal low pass-filter met resonance
- envelope generator (note length en release)
- bitcrusher en delay
- analoge drumsounds
- 8-steps circular sequencer
- pentatonisch 2-octaafs keyboard
- 2 drumpads
- audio-out voor hoofdtelefoon/line-out
- sync-input en -output
- midi-in/out
- interne speaker
- micro-usb voor voeding en firmware updates
- afmetingen: 23x19x19cm
- gewicht 1,1kg

Utrechtse tweetal achter de Dato Duo begonnen: een synth die gemakkelijk te bedienen en te begrijpen is, en waar je met z'n tweeën op kunt spelen.

Twee kanten

Het is een beetje lastig hoe je een dergelijk apparaat moet gaan beoordelen. Want de kindertijd ligt toch al wel een poosje achter mij, en geforceerd gaan proberen me in te beelden dat ik nog nooit een synthesizer heb gezien, is ook een beetje raar. Kijkend met professionele blik zijn we snel klaar: dan is de Dato met z'n prijs van 329 euro best duur voor wat ie biedt. Deze synth heeft echter ook iets bijzonders. Het wigvormige oppervlak bestaat uit twee kanten, die je met z'n tweeën tegelijkertijd kunt bedienen: een sequencerkant en een synthesizerkant.

De sequencer heeft acht stappen en is bespeelbaar met een 2-octaafs pentatonisch

keyboard met tien toetsen (dus alleen de zwarte toetsen van een keyboard). Dat is expres gedaan, zodat alles wat je speelt, goed bij elkaar klinkt. Maar dit werpt natuurlijk ook beperkingen op. Met dit keyboard kun je de synth overigens ook direct bespelen. De sequencer heeft een ronde vorm, die doet denken aan de Revolution van Future Retro (zie Interface 87). Je kunt stappen aan- en uitzetten, transponeren, de lengte veranderen en het tempo aanpassen. Er is een random switch en een wat vreemd genaamde Boost-knop, die geen vervormer is, maar het tempo verdubbelt zo lang je 'm ingedrukt houdt. Erg leuk voor tijdelijke variaties.

Min of meer gewoon

Aan de andere kant vinden we de eigenlijke synth. Die heeft twee oscillators, waarvan je de waveform vloeiend kan veranderen van pulse tot saw. De oscillators kun je verder niet verstellen van elkaar, maar er is wel een detune-knop. Het filter bezet de tweede fader met cutoff, en een resonance-potmeterterje eronder. De derde fader is voor de release, oftewel het enige instelbare onderdeel van een envelope generator. Verder zijn er knoppen voor glide en accent, en drukkopen voor delay en een bitcrusher.

Als bonus zijn er nog drumsounds die je met twee drumpads bespeelt: eentje voor een bassdrum met variabele sound, afhankelijk van waar je 'm aanraakt; de tweede pad volgt dit principe eveneens, en triggert een snaredrum die verloopt tot hihat.

De Dato Duo heeft een ingebouwde speaker en haalt zijn voeding uit de usb-aansluiting, dus hij is in principe gemakkelijk buitenshuis te gebruiken. Aan de zijkant zitten gelukkig wel aansluitingen voor studio-gebruik: een mini-jack audio-out, en (verrassend) zowel midi-in/out via din-pluggen als sync-in/out voor bijvoorbeeld Korg Volca's of oudere synths. Via midi kun je ook een normaal keyboard op de synth aansluiten. Zo wordt de Duo min of meer een gewone monosynth.

Met z'n tweeën

De Duo is echt gemaakt voor gebruik met twee personen. Ik heb 'm bij een live performance gebruikt, maar het is toch een beetje

raar om 'm steeds te moeten draaien als je schakelt tussen sequencer en synth. In theorie kun je 'm laten staan, maar dan zie je alle functies op z'n kop.

Het wordt een ander verhaal als je 'm samen gaat gebruiken met niet-muzikanten. Die hebben er zonder uitzondering allemaal enorm veel lol in; al levert het niet altijd meteen bruikbare resultaten op. Maar op een feestje is een Duo op tafel zeker zo'n grote hit als, pak 'm beet, een nieuwe Wii, of een laptop met dj-software en een goedkope controller. Ook bij onze performance kreeg de synth bijna meer aandacht dan wijzelf. De vrolijk knipperende lampjes en de ook ergonomisch prima doordachte interface werken goed en maken het ding net even anders dan allerlei andere gadgets.

Kun je er wat mee? Zeker. Met een daw kun je natuurlijk spoor voor spoor opnemen en kun je de ingespeelde drums netjes strak trekken. Dus het is zeker niet alleen speelgoed; al lijken de mogelijkheden qua sound wel wat beperkt. Ook met de sync- en midi-opties kun je de sequencer prima gebruiken in je studio, al zijn acht steps natuurlijk ook redelijk beperkt. Maar goed, een TB-303 heeft ook maar vijf draaiknoppen. Combineer 'm met een leuke effectenbak en wat andere kleine synths, en je hebt al snel iets waarvoor je vroeger echte fullsize synths nodig had. Het is zeker in die opzet een echt gave jam-bak met een verrassend groot klankpalet.

Conclusie

Wat een leuk ding, deze Dato Duo! Hij heeft een enorm hoge aaibaarheidsfactor en iedereen die 'm ziet, wil ermee spelen. Dat kan ook, want door de usb-voeding en speaker

Een echt gave jam-bak met een verrassend groot klankpalet

kun je er overal mee aan de gang. In dat opzicht: missie geslaagd. Natuurlijk is het niet alleen een speelgoedgadget: er zijn prima bas- en leadlijntjes uit te halen, al blijf je wat beperkt vanwege het ontbreken van modulatiemogelijkheden en bijvoorbeeld envelopes. Maar daar koop je de Duo ook niet voor. Zoek je iets waarmee je in de studio uit de voeten kunt en waarmee je met je vrienden, opa en oma, kids of goed getrainde huisdieren lol wilt hebben? Dan is

INFO

- Prijs incl: € 329,-
- Distributie: Dato Musical Instruments, online
- Internet: <https://dato.mu>

de Duo een heel leuk apparaat. Ik blijf alleen wel aanhikken tegen het verdienmodel. Voor een derde van de prijs zou je er volgens mij tien keer zo veel kunnen verkopen. ■

HET OORDEEL

- + geweldige idee
- + zeer hoge aaibaarheidsfactor
- tikje prijzig

